

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Letalstvo

Že abesinska tragedija je pokazala, da je postalo letalstvo v vojnih operacijah odločilno in strahotno vojno sredstvo, katerega akcije ne more očitno preprečiti še tako razvito in v svojih izstrelkih še tako sigurno protiletalsko topništvo. — Abesinci takšnega topništva itak niso imeli in je bila radi tega italijanska vojaška zmaga lahka stvar. Odločilni pomen letalstva v vojnih operacijah pa se je nadalje posvedočil ob španski državljanski vojni. Na tem torišču skušajo sedaj posamezne sile preizkuševati hitrost, napadalnost in ubranljivost svojih lovskih in bombarderskih letal.

Zdi se pa, da bo tudi v kitajsko-japonski vojni igralo odločilno vlogo letalstvo. V tem oziru se zdi, da so Japonci dobro pripravljeni, dočim niso glede kitajske vojske v tem oziru še znani konkretni podatki, četudi se v splošno čujejo mnenja vojaških strokovnjakov, da je Čankajškova vojska dobro opremljena in tudi dobro pripravljena, saj se dobava vseh vrst orožja že precej dolgo sem kanalizira na kitajska področja s sovjetske strani, kjer obstoja interes, da je Kitajska napram japonskim apetitom čim odpornejša in čim bolj pripravljena.

Da je japonska vojska za zračne akcije dobro pripravljena, ne kažejo samo zadnje vesti o japonskih bombarderskih napadih na kitajska mesta, ampak tudi zanimive navedbe ter informacije, ki se nanašajo na japonsko zračno oboroževanje. Izdatki za japonsko vojsko so znašali v proračunih od leta 1931 do 1936 pot milijonov 089.520 jenov. Glavna perioda oboroževalnega programa pa spada v leto 1937, v katerem predvideva vojni proračun vso to 1400 milijonov jenov, kar predstavlja 50% vsega državnega proračuna. Največji znesek iz tega vojnega proračuna pa gre za povečanje letalstva, saj znašajo izdatki za vojno letalstvo v tem proračunu 160 milijonov jenov za letalstvo, to je 27% celotnega proračuna vojnega ministrstva. Poznavalci razmer pa pravijo, da ni to celokupna vsota, ki se bo v najkrajšem času potrošila na Japonskem za vojno letalstvo. Številni izdatki so namreč skriti v drugih proračunih in se bo za ta denar kupoval material za vojno letalstvo, tako da bo po informacijah znašala celotna vsota z vojno letalstvo v vojnem programu 1937-38 okoli 600 do 700 milijonov jenov.

Danes razpolaga japonsko vojno letalstvo s 16 zračnimi polki, od katerih ima vsak 50 letal, izvršeni v aktivno službo, skupno torej 800 letal. Razen tega pa obstoja tudi pomorsko vojno letalstvo s 40 eskadrilami. Vsaka eskadrila ima 17 letal, skupno torej 680 letal. Če upoštevamo vojno in pomorsko letalstvo skupaj, razpolaga Japonska s 1500 letali, ki so vsak čas pripravljene na akcijo brez ozira na rezervna letala, katerih je tudi okoli 1500. Polovica vojnega letalstva je osredotočena v Mandžukuu in se lahko vsak trenutek pritegne k vojnim operacijam na kitajskih tleh. Druga polovica pa je zasedrana na otočju, s katerega je tudi mogoče podpreti kopnene vojne akcije. V zadnjem času pa se je sprožilo tudi vprašanje fuzije vojnega in pomorskega letalstva v svrhu čim učinkovitejše enotnosti v vojnih operacijah.

V zvezi s tem pojavom forsiranja gradnje vojnega letalstva na Japonskem se gradijo nove tvornice letal in pravijo poznavalci razmer, da se bo do leta 1939-40 povečala kapaciteta japonske letalske industrije za 40%. Velike tvornice letal se gradijo v Mukdenu kjer je bila doslej samo velika popravilnica letal, nadalje v prefekturi Kanavaga, dočim povečuje tvrdka

Alarm francoskih vojnih ladij v alžirskih vodah

PARIZ, 10. avgusta. Pri Alžirju so neznana letala bombardirala grški trgovski parnik »Chistakis«, ki je dajal signale na pomoč, vendar pa je lahko nadaljeval vožnjo. V teku 48 ur je to že peti slučaj bombardiranja trgovskih parnikov pri Alžirju, ker poročajo še o novem incidentu. Francoska vlada je radi tega odredila, da mora vsako ladjo, ki zapuša severno afriško obalo, spremljati francoska vojni ladja. Nadalje mora stalno križariti med Alžirjem in balearskim otočjem francoski torpedni rušilec. Pariški tisk opozarja, da so ti ukrepi nezadostni in da mora vse francosko brodogradnjo v Sredozemskem morju skrbeti za varnost trgovskih ladij. Tako francosko kakor tudi britansko mornariško ministrstvo sta izdala navodilo, da je treba lastnim in tudi drugim napadenim trgovskim ladjam takoj na pomoč. Britanska vlada še ni dobila odgovora na protesta, ki ju je radi napada na trgovski brod »British Corporal« vložila pri frankovskih oblastih v Palmi in pri Francovi vladi v Salamanci.

Rajhovski dinamit in kemični izdelki za frankovce

LONDON, 10. avgusta. »Daily Herald« poroča med drugim: V teku zadnjih tednov so se pomnožile pošiljatve nemškega vojnega materiala na račun in naslov frankovcev. Nekoliko velikih dokov v hamburškem pristanišču je rezerviranih izključno za material, ki je namenjen za Španijo. V zadnjem času se opaža zanimiva okoliščina, da ne smejo v delavnice več navadni pristaniški delavci, ki so doslej delali v teh oddelkih. Nakladanje vršijo člani napadalnih oddelkov in sicer ponoči. Najbolj se nakladajo kemični pro-

izvodi in dinamit. V začetku julija so morala oblastva pozvati na pomoč tudi redne pristaniške delavce, da bi se pravočasno moglo obvladati nakladanje. Zanimivo je, da morajo delavci predhodno polagati pri-sego, da ne bodo ničesar in nikomur povedali o tem, kar bodo videli ob priliki nakladanja. Tovorne ladje, ki prevažajo ta material, so deklarirane za Šangaj. Ugotovljeno je, da ne izhaja ta vojni material iz tvornic orožja, ampak neposredno iz arsenala nemške vojske.

Neguš še vedno večinoma v DN

LONDON, 10. avgusta. Tukajšnji listi se ponovno pečejo z nameravanimi pogajanjmi med Veliko Britanijo in Italijo. V zvezi s tem navaja »Daily Telegraph«, da sta se Velika Britanija in Francija zedinili, da ob priliki jesenskega zasedanja Društva narodov verifikacijski odbor ne prizna neguševih odposlancev. Abesinsko poslanstvo v Londonu pa je dalo predstavnikom tiska izjavo, v kateri se zatr-

juje, da se neguš ne namerava odreči prestolu in da ne namerava opustiti svoje akcije v svrhu osiguranja neodvisnosti svoje zemlje, ki jo s polnim prepričanjem končno vendarle upa doseči s pomočjo Društva narodov. Prav tako demantira navedeno poslanstvo vest, da namerava Haile Selasije spremeniti svojo rezidenco, —

Kitajska prestolnica zasedla 13.000 Japoncev

PEJPIŃG- 10. avgusta. Japonske čete so vkorakale v Pejping. Vkorakalo je skupno 13.000 japonskih vojakov v polni vojni opremi. Kitajske oblasti v mestu so skupno z japonskim vojaškim poveljniki sestavile petčlanski direktorij.

ŠANGHAI, 10. avgusta. Med Kitajci je prevladala struja, ki zahteva vojno z Japonci. Šest kitajskih divizij je že na pohodu ob progi Kukar - Tiencin proti se-

veru. 30 km jugozapadno Tiencina so bili manjši spopadi med kitajskimi in japonskimi predstražami. Več tisoč Mongolov ogroža pod vodstvom kneza Teha v severnem Čaharju mesto Sujuan, ki ga podpirajo japonske čete. Na vojaškem letališču v Šanghaju je nastal spopad med Japonci v civilnih oblekah in kitajsko milico. Nek japonski mornariški častnik je bil ubit, prav tako neki kitajski miličnik.

Kavanisi proizvodnje letalskih motorjev. Vpokojena generala Oate in Vatanabe ustanavljata novo tvrdko s kapitalom 200 milijonov jenov za gradnjo velike letalske tvornice. Seveda se skuša dvigniti tudi produkcija aluminija, ki je v nujni zvezi z razvojem letalstva in se je produkcija aluminija v letu 1937 povečala za 36%.

V izvajanju japonskega letalskega vojnega programa so umljivo tudi velike težave in zapreke. Največja težava je radi pomanjkanja sposobnih pilotov in sposobnih delavcev pomagačev, ki se razumejo

v letalski tehniki. Tudi nima Japonska letalska industrija dovolj polfabrikatov, ki so potrebni za gradnjo letal. Navzlic vsem tem nedostatkom pa je japonsko letalstvo v primeri s kitajskimi zračnimi silami dobro ter izdatno pripravljeno ter bo v kitajsko-japonskih borbah nedvomno dobro koristilo. Če pa bo popolnoma doseglo svoje namene in zadostilo nadam, ki se stavijo v njegovo vojno učinkovitost, bodo kmalu pokazale bližnje operacije, ki so spričo popolne prevlade protijaponske struje na Kitajskem postale neizogibne.

Pabečki

Precej dolgo zastaralna doba

»Kmet, list« piše na podlagi poročila marksist. »Delavskega lista«: »Tako pripoveduje javno gospodi okoli »Slovenca« njihov rdeči zaveznik in zavezniki se med seboj prav gotovo poznajo. Nič zato, če se marksisti nekoliko preveč napihujejo in si prilaščajo večji del zaslug, ki pripada brez dvoma »anonimnemu vodstvu« in katoliški misli, važna je njihova ugotovitev, da je sodelovalo »vodstvo katoliških študentov«, da so sodelovali in agitirali »Slovenčevci« in da sta se stvorili že 5. VI. t. l. zvečer na Miklošičevi cesti dve skupini med katoliškimi akademiki, od katerih je bila večja za izvajanje terorja po ljubljanskih ulicah skupaj z marksisti, dočim je zahtevala manjša samostojen nastop katoliške mladine. In ta »samostojni nastop katoliške mladine« se je potem izvršil s pomočjo dveh avtobusov, v katerih so šli izključno katoliški akademiki na prijazen »izlet« do Maribora in nato nazaj do Prihove. Povdarjamo, da članek v »Delavskem listu« ni bil zaplenjen in imajo torej »Slovenčevci« ter »katoliški študentje« vso možnost, obračunati s svojimi rdečimi prijatelji. Pa ne bodo! Dejstvo je namreč, da so povzročili dogodki o priliki prihoda g. Živkovića v našo banovino razcep tudi v vrstah katoliške mladine. Precej se jih je namreč našlo med njo, ki so odklanjali sodelovanje pri terorističnem nastopu in izvajali konsekvence, ko se jih je hotelo uporabiti na vsak način kot »prigelbando«. Pravica vedno zmaga. Prepričani smo, da bo tudi v tem primeru, kajti kazenski zakon predpisuje za gotove zločine precej dolgo zastaralno dobo. Fredno bo minula zastaralna doba za kazniva dejanja, ki jih je storila ob tej priliki »katoliška mladina, ki hodi v šolo katoliške vernosti, vesti in morale«, bo tudi pravica lahko prišla do sapa in spregovorila svojo besedo. Šele potem bomo govorili tudi mi.«

50% : 50% 100% : 100%

Centralno glasilo JRZ, beograjska »Samouprava«, piše: »Te dni je napisal g. Grof v svojem organu »Odjek« sledeče besede: »Demokracija je po bistvu svojega širokega solidarističnega principa unitaristična.« G. dr. Maček je dne 3. avgusta zatrjeval v »Slovaku«, da so »demokrati edini, ki so se izrekli za federacijo«. Torej niso Grofovi demokrati pravi demokrati in so v tem slučaju za federalizem ali pa so pripadniki demokracije in so potem po njihovih lastnih besedah eo ipso unitaristi, torej proti federaciji. Kdo ima prav? Kaj so oni: federalisti ali unitaristi? Na to vprašanje naj odgovori logika. Kar se nas tiče, že davno vemo, da se bivši demokrati obračajo po vetru. Oni so trgovci z jugoslovenstvom, trgovci z unitarizmom, federalizmom in centralizmom. Oni so vse — in nič! V Beogradu so 50odstotni unitaristi in 50 odstotni federalisti, v Sumadiji 100 odst. unitaristi, v Zagrebu pa 100 odst. federalisti.« Ta beležka osrednjega glasila JRZ je tem zanimivejša, ker zelo pogrešamo v dravskobanovinskih glasilih jugoslovenske radikalne zajednice sličnih povdarkov jugoslovenstva. Zanimivo pa je tudi dejstvo, da bi morebitni proučevalci taktike strankarskega postopanja v raznih delih naše države utegnili dognati popolno sličnost, morebiti celo v grobejših konturah s kakšno drugo strankarsko grupacijo v naši državi. Morebiti, da se bo ta ali oni časopis kedaj pozneje s tem podrobneje pobavil.

Gospodarske beležke

Silno povečanje izvoza naših železnih rud. Po uradnih podatkih je znašal naš izvoz železne rude v prvih 6 mesecih t. l. 251.406 ton v vrednosti 46,8 milijona Din. V istem razdobju lanskega leta smo izvozili 158.344 ton železne rude v vrednosti 18 milijonov Din. Največ železne rude smo izvažali v Madžarsko, in sicer 124.233 ton v vrednosti 21,5 milij. Din. Češkoslovaška je kupila od nas 82.940 ton v vrednosti 15,7 milij. Din. Romunija 36.917 ton v vrednosti 7,8 milij. Din, ostalo pa Anglija in Belgija.

1274 milijonov dinarjev je znašal skupni donos neposrednih in posrednih davkov v prvem četrtletju proračunskega l. 1937-38. to je za 200 milijonov Din več kakor pred enim letom in za 280 milijonov Din več kakor pred dvema letoma. Na neposrednih davkih je bilo v prvem četrtletju letošnjega proračuna plačanih 533,9 milij. Din, na trošarini 222,4 milij., na taksah 270,7, carina pa je vrgla 246,7 milij. Din.

Prost uvoz drv v Madžarsko napovedujejo madžarski uradni krogi in to radi tega, da se prepreči špekulacija z drvmi, ki jim je cena na Madžarskem znatno narasla.

100.862 delavcev je bilo meseca julija zavarovanih pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev. Število zavarovanih delavcev se je proti mesecu juniju zvišalo za 11.123.

Letošnja produkcija hmelja v Jugoslaviji bo znašala 10% manj kakor v preteklem letu. Računa se, da bo znašala okoli 225.000 kg.

Veliko zanimanje za našo pšenico. Inozemstvo se tudi letoš živahno zanima za našo pšenico in so prišla že iz mnogih držav vprašanja, pod kakšnimi pogoji bi bilo mogoče izvoziti iz Jugoslavije večje količine pšenice. Razen tega se tudi v Beogradu tudi večje število agentov velikih žitnih trgov, ki bi radi nakupili večje količine pšenice. Ker pa naš letošnji višek ne bo večji kakor znaša možnost izvoza po preferencialu, je prav verjetno, da se sploh ne bo prodajala pšenica na svobodnem trgu. Kot eventualni kupci naše letošnje pšenice po preferencialu prihajajo v poštev Nemčija, Avstrija, Francija in Češkoslovaška. Kar se tiče Nemcev je znano, da se zelo zanimajo za našo pšenico in že zahtevajo najmanj 10.000 vagonov. Tudi z Avstrijo se vršijo pogajanja za izvoz približno 5000 vagonov.

Šaštani

Slovenska scena v Šoštanju. V petek zvečer je ljubljanski ansambl v režiji Milana Skrbinka tudi Šoštanju prikazal Slovensko sceno. Številnemu občinstvu, ki je kljub neprimernemu poletnemu času napolnilo dvorano Sokolskega doma, je Slovenska scena pa dolgemu času spet dala dober kos odrske in kulturne umetnosti. Borkovo delo je v svojem tekstu tu in tam zelo zamotano, marsikaj je samo nakazanega. Zato je bilo treba dobre igre, odgovarjajoče inscenacije. Aplavz občinstva, tudi ob odprtem odru, je dokaz, da je igra tudi s te strani dosegla uspeh. Slovenska scena naj še pride v Šoštanj!

V vsako slovensko hišo
Večernik

Plat zvona

Drvel sem naprej, padal, vstajal in drvel...

Močvirnat pas mi je hipoma zaprl pot. Bilo je veliko, z gostim trsjem poraščeno močvirje, ki se je razprostiralo na levo in desno v neskončnost. Stopil sem vanj in se pogreznil v vodo — do kolen, do prsi... močvirje me je začelo vleči nase, s težavo sem se vrnil na breg. Nad močvirjem, čisto pred menoj, je divjal požar in bruhal oblake zlatih isker proti nebu, kakor goreče listje velikanskega drevesa. Voda je zrcalila besnečo moč plamenov in obupno kakor v smrtnih mukah je razbijal klic zvona:

»Pridi! Pridi! Pridi!«

III.

V obupnem občutku nemoči sem tekal na bregu sem in tja in za menoj mo-

Okna v svet

Nasprotstva med Nemčijo in Italijo radi španskih rud

Trgovsko-gospodarski urednik »Daily Herald« Viktor D. Burti poroča, da so med Nemčijo in Italijo nastali radi konkurence v Španiji precejšnja nasprotja. Italija se namreč pritožuje, da je pri razdelitvi španskih rud ostala prikrajšana. Finančno ministrstvo rimske vlade zahteva namreč, da dobi Italija večji delež španskih in maroških rud, češ, da je to edina oblika, s katero je mogoče kompenzirati številne žrtve in materialno pomoč Italije v španski državljanski vojni. General Franco pa je pred nedavnim sklenil z nemško družbo Hima Rowag pogodbo, v smislu katere se Španija obvezuje, da bo dobavljala Nemčiji iz španskih rudnikov letno za 900.000 ton železnih rud.

Domači razgledi

Izprehod po celiski razstavi

Celjani so skromni, kakor je malo in skromno, dasi krajeno čudovito lepo njihovo mesto samo. Zato tudi nisem pričakoval, da bom na razstavi, ki so jo za te dni priredili tukajšnji gospodarstveniki pod imenom Celjska razstava (od 1. do 15. t. m.), videl kakšne izredne posebnosti. Razstava, ki je v novi osnovni šoli razdeljena na 4 objekte, nudi le prilično sliko gospodarske dejavnosti Celja in nekaj tudi iz bližnje in daljne okolice (Vitjanje, Krško), nekaj malega pa tudi iz večjih razdalj (Ljubljana, Subotica, Dunaj). V objektu A razstavlja 20, v objektu B 21, v objektu C 11 in v objektu D 6 razstavljalcev, skupaj torej 58.

Pohišvena industrija, ki je tudi po priznanju odličnih obiskovalcev iz Zagreba (predsednik Zagrebškega zbora je bil tu pred dvema dnevi in se je o razstavi laskavo izrazil!), Beograda in drugih delov države v Sloveniji najbolj razvita in izpopolnjena, je tudi na Celjski razstavi zelo močno, relativno najmočnejše zastopana (5 trdk). Poleg te panoge so zastopane še: tapetarstvo, krznarstvo, mehanika, elektrotehnika, tiskarstvo, usnarstvo, radio-aparati in potrebščine, avto-potrebščine, pekarstvo, mlinarstvo, urarstvo, železninarstvo, steklarstvo, kotlarstvo, vrtnarstvo in cvetličarstvo, krojaštvo, pisalni stroji, pletarstvo, orodja in poljedelski stroji, kovaštvo, opekarstvo, cementni izdelki, šamotni izdelki, sirarstvo, mineralne vode itd.

Zanimiv je novi izum trdke E. Tischler iz Vitanja, nov krilni jarmenik, ki naj bi v žagah naših lesnih trgovcev nadomestil stare težke jarmenike.

Tekstilno industrijo zastopa edina tovarna »Elka« (Kudiš), celjsko industrijo likerjev pa trdka F. S. Lukas, ki je za razstavo izdelala tudi nov zdravilni liker »Adam sladki«.

Zanimiv je tudi izdelek celjskega Aerokluba, ki dokazuje, da so Celjani zlasti glede jadralnega letalstva močno napredovali. Zelo poučen je oddelek s plinskimi maskami in z navodili prebivalstvu za slučaj napada iz zraka.

Poučen tujsko-prometni oddelek je ure-

Ker znaša celotna proizvodnja okoli 1 milijon 300.000 ton in pripade razen tega zadnji delež še na Anglijo, Poljsko in Češkoslovaško, ne ostane za Italijo takorekoč skoro nič. Radi tega je rimska vlada intervenirala v Salamanci pri generalu Francu in je energično zahtevala, da se zmanjšajo dobave rud v Nemčijo in da se odgovarjajoča kvota odstopi Italiji. Zelo je značilno, da je Mussolini izrecno zahteval od vlade generala Franca, da se ne smejo na račun deleža Italije zmanjšati zadevne dobave železne rude Angliji, marveč Nemčiji in na račun Nemčije. Ta pojav se smatra kot prvi rezultat angleško-italijanskega zbližanja.

dila celjska podružnica mariborske Tujsko-prometne zveze.

Ob ogledu razstave pa sem imel vtis, ki se ga ne morem iznebiti, da Celjska razstava ni popolna slika vseh sposobnosti in vseh možnosti celjskega gospodarskega življenja, in da se ni pripravila, kakor bi to bilo potrebno, v sporazumu in ob sodelovanju vseh v poštev prihajajočih činiteljev celjskega gospodarskega življenja. Zakaj pogrešal sem celo vrsto znanih, uglednih, solidnih trdk, ki bi k sliko celjskih gospodarskih sil vsekakor morale prispevati svoj delež, če naj bo slika popolna. To je v interesu stvari nujen postulat za prihodnjo razstavo, pri katere pripravi morajo izginiti vsi bodisi osebni, bodisi kakršnikoli drugi momenti ali pomisleki. Večja konkurenca na razstavi jo bo tudi kvalitetno nedvomno dvignila.

V. S.

Pobreežke novice

Lepo uspela nagradna strelska tekma na Pobrežju

Pobrežka strelska družina je priredila v nedeljo prav lepo uspelo nagradno strelsko tekmo, ki so se je udeležili naši Pobrežani v prav častnem številu. Da je zanimanje za strelski šport pri nas vsak dan večje, dokazuje dejstvo, da so se tokrat preizkusili na tarči tudi dame in naraščaj ter deca. Vsi so dokazali prav lepe rezultate. Tekmovali so v treh skupinah. V prvi moški skupini je dosegel najboljši rezultat orožnik, podnarednik g. Garvas Zvonko in si priporil prvo nagrado. Drugo nagrado predstojnik pobležke strelske družine g. Caf Ivan, tretjo Rojko Ludvik, četrto Bezek. Zatem po vrsti: Volk Drago, Jurkovič Karl, Pliberšek Ignac, Makuc Mirko, Sedej Stanko Marholja, Pečinek, Murgej, Krajnc, Stančič, Skrinjar, Požar, Kovič in Lukežič Zmago. Pri damskem streljanju je zasedla prvo mesto g. Rojko Marija, drugo pa gđc. Klemenčič Vera. Pri naraščajskem streljanju so zasedli najboljša mesta Hoinik, Stibilj Milena, Podkrižnik Danilo, Požar Stana, Biz-

jak, Narat, Ves čas so strelci izkazali vstrajnost in disciplino, tako da je ta prvi strelski dan naše strelske družine potekel svečano in dostojno. K lepim uspehom našim vrlim strelcem iskreno čestitamo in želimo še nadaljnje uspešnega dela v procvit strelskega športa.

Karambol se je pripetil v soboto zvečer na križišču Aleksandrove ceste in Nasipne ter Sokolske ulice. V smeri iz Maribora proti Sv. Barbari v Slov. gor. je namreč vozil tovorni avtomobil št. 2-787. Na poti iz Maribora je na Aleksandrovi cesti najprej zavozil v ročni voziček Kokej Al. iz Pobrežja, ter ji prizadjal okoli 400 Din škode. Zatem pa je zavozil v 13 letno deklico Klinar Sofijo, ki ji je prizadjal težje telesne poškodbe na glavi in na roki, tako da jo je moral rešilni voz prepeljati v mariborsko splošno bolnišnico. Zadevo so kmalu po nesreči preiskali pohrežki orožniki.

Kulturne beležke

II. vseslovanski pedološki kongres v Ljubljani 26., 27. in 28. avgusta t. l. Pokroviteljstvo nad kongresom je blagovolil prevzeti Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle. Častni predsednik kongresa je rektor univerze g. dr. Maks Samec. Ministrstvo prometa je dovolilo vsem udeležencem iz tu in inozemstva 50 odst. popust na drž. železnicah, za potovanje do Ljubljane in nazaj. Tuzemci kupijo na odhodni postaji celo karto in obrazec K 13. Udeležbo na kongresu bo potrdilo predsedstvo na tem obrazcu. Tako opremljena karta velja za brezplačno vožnjo na povratku. Kongres je namenjen vsem, tako zdravnikom, zobotehnikom, profesorjem, učiteljem, staršem in posebno še lastnikom večjih podjetij, ki zaposlujejo starše. Prijavljenci prejmejo legitimacije, ki jim omogočajo prost vstop k vsem predavanjem, na vse razstave in na koncert Trboveljskega slavčka. Zaenkrat je določen naslednji program kongresa: 26. VIII. ob 10. uri dopoldne v dvorani Sokolskega doma na Taboru otvoritev kongresa. Popoldne iste ga dne od 14. do 19. ure predavanja v plenumu v isti dvorani. 27. VIII. ob 8. do 13. ure predavanja v plenumu v sokolski dvorani na Taboru. Popoldne istega dne predavanja v sekcijah: mladinsko-biološka in higijska v dvorani Delavske zbornice, psihološka v frančiškanski dvorani, sekcija za uporabno pedologijo v dvorani mestnega magistrata in sociološko-socialna zaščita v dvorani Filharmonične družbe. — 28. VIII. predavanja v plenumu od 8. do 12. ure. Popoldne ogled razstav pod vodstvom strokovnjakov do 17. ure. Ob 17. uri v dvorani Sokolskega doma na Taboru zaključno zborovanje, kjer bodo sprejeti predlogi in resolucije. — 26. VIII. zvečer ob 21. uri bo slavnostni koncert Trboveljskega slavčka na čast udeležencev kongresa v dvorani Sokolskega doma na Taboru. Udeleženci imajo na podlagi legitimacije prost vstop.

Dober svet.

»Ali se hočem omožiti, ali naj si raje poiščem kakega ljubimca?«
»Najpametneje je, ako se preskrbiš z obojim.«

Pojasnilo.

»Ali še vedno občuješ z onim brhkim romanopisem?«
»Seveda — doživela sva že dva debela zvezka.«

nu. Spet so zadoneli udarci in line, zadnji obupni udarci, ki so plamili čez ogenj v brezupno noč...

»Pridi! Pridi! Pridi!«

»Pridem! Pridem!« sem odgovarjal udarcem, ki so me klicali. In dolgi človek je sedel tik za menoj, objel svoje kolena in glasno pel, spremljaje plat zvona:

»Bam! Bam! Bam!«

»Molči!« sem ga prosil.

Smehljaj se je, pel, majal z glavo in v njegovih osteklenelih očeh je iznova vzplamtel in se zrcalil divji požar. Strašnejši od požara je bil on sam: blazen človek, žrtev ognja. Ko se je stolp nagnil in so zvonovi zropotali na tla v ogenj, sem zbežal, za menoj je drvel norec in pel z enakomernim glasom kakor odmev zvonov:

»Bam Bam! Bam!«

(KONEC.)

ja senca. Če sem se pripognil nad vodo, da bi spet in spet preračunal globočino, me je iz temnega prepada pogledal iz ognja človek. V njegovem razoranem obličju v divje razmršenih lasih, ki so stali na njegovi glavi — nisem mogel spoznati svoje lastne podobe!

»Kaj je to? — O Bog, o Bog!« sem šepetal in stegaj roke v brezupni kretnji.

In zvon je klical. Ni več prosil — ne, kričal je, stokal in ječel kakor človek. Glasovi so se mešali, se kopičili, umirali, nastajali in umirali... In iznova sem se sklonil nad vodo, in... zraven svoje podobe sem uzel drugo postavbo, dolgo, ravno, kakor strah, in groza: podobno človeku.

»Kdo je to?« sem zaklical in se ozrl. Tesno za menoj je stal človek in nemo strmел v ogenj. Obličje mu je bilo blede, na licu še sveža kri, ki se je lesketala v plamenu. Ohlečen je bil, čisto preprosto kakor kmetijski človek.

»Gori.« je dejal, ne da bi se ozrl. Odsev ognja je divje plamenel v njegovih široko razprtih, osteklenelih očeh.

»Kdo ti? Odkod?« sem vprašal. »Na licu imaš kri!«

»Gori!« je ponavljal, ne da bi se znenil zame. »Gori!«

»Ali veš, kje se najprej pride čez?« sem vprašal in se odmaknil. Zaslutit sem, da je eden od brezštevilnih ljudi, ki jim je to vroče, nesrečno poletje vzelo pamet.

»Gori.« je ponavljal. »Oho—ho—ho; — Gori!« je vpil in se divje zakrohotal, zmaljal z glavo in me venomer prijazno motril. Besneči glasovi hripavega zvona so utihnilili in ogenj je glasneje zaprasketal. Vil se je kakor živ in se vzpenjal po nemem zvoniku. Zdelo se je, da je večji, in mesto rožne obleke je imel ognjeno rdečo plašč. Tam gori v čemni odprtini, kjer so viseli zvonovi, se je prikazal boječ in miren majhen plamenček — kakor plamen sveče — ter se je zrcalil na svetlem bro-

Mariborske in okoliške novice

Slomškovo zlato uro so ukradli iz muzeja

Za časa Mariborskega tedna, zlasti v nedeljo, je bilo v tukajšnjem muzeju precej veliko obiskovalcev. Gnečo je izkoristil drzen vlomilec in tat, ki je v ugodnem trenutku odprl vitrino, v kateri se je nahajala zlata ura pokojnega vladike A. M. Slomška, ter jo odnesel. Vitrino pa nato zaprl. Drugih predmetov se ni dotaknil. Tatvino so opazili šele včeraj in je bila o tem takoj obveščena mariborska policija, ki je takoj uvedla preiskavo, da razčisti zadevo. Daktiloskop Grobin je izvršil posnetje prstnih odtisov, ki bodo pri nadaljnji preiskavi nedvomno dobro služili.

Iz banovinske službe. Za banovinskega veterinarskega višjega pristava v Beltincih je imenovan Ignac Baša.

Tiskovna tožba. Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je danes dopoldne vršila tiskovna tožba proti uredniku »Neodvisnosti« Stanku Hitiču, ki ga je tožila ljubljanska Prosvetna zveza radi nekega članka o ljubljanskem radiju, ki ga ima, kakor znano, v eksploataciji Prosvetna zveza. Toženca je zastopal odvetnik dr. J. Jelenc, Prosvetno zvezo pa odvetnik dr. Schaubach.

Sen kresne noči. Na splošno željo se ta igra ponovi v soboto 14. in v nedeljo 15. t. m. ob 20. uri v mestnem parku po jako znižanih cenah od 8.— do 20.— Din. Priporočamo vsakomur, da si ogleda igro, ki se bo uprizorila tokrat zadnjič v Mariboru.

Ivanjkovski umor pred velikim senatom. Dne 24. t. m. bo pred tukajšnjim velikim kazenskim senatom razprava proti bivšemu orožniku Avgustu Lipovcu, ki je, kakor znano, dne 3. maja t. l. v Ivanjkovcih usmrtil Angelu Novakovo, ki jo je do smrti zabodel. Za proces se opaža veliko zanimanje.

Skoro neverjetno. Prejeli smo od zavednega narodnjaka s prošnjo za objavo: »Morebiti mi ne boste tega niti verjeli, pa vam lahko postrežem z dokazom, če mi ne verjamete. Oni dan sem sedel v neki tuk. gostilni k obedu. Prinesejo mi jedilni list. Pogledam in se čudim. Morebiti se motim. Ali sem morda v Gradcu? Ne, ne, saj sem v Mariboru vendar. Pa so mi ob treznem preudarku in mirni presoji položaja oči jasno povedale: jedilni list samo v nemškem jeziku. V jugoslovenskem, slovenskem Mariboru! — Nekdo izmed številnih, ki so to doživeli.«

Skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda bo v nedeljo dne 15. avgusta 1937 v Kočevju. Za zunanje udeležence zaupnega sestanka Družbe sv. Cirila in Metoda dne 15. avgusta 1937 ob 20. uri v mali dvorani Filharmonične družbe v Ljubljani. Kongresni trg, so na razpolago udobna prenočišča v Akademskem kolegiju. Kolodvorska ulica.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Minařikova lekarna na Glavnem trgu in Remsova lekarna na vogalu Aleksandrovo in Meljske ceste.

Ne več tako vroče. Velika možnost neviht. Tako se glasi dunajska vremenska napoved za danes.

Kaj pa to. Prejeli smo s prošnjo za objavo: »Sam sem opazil in tudi pritožbe drugih številnih sem čul radi čiščenja nekaterih pločnikov oz. hodnikov. Čiščenje naj bi se vršilo v ponočnih oziroma ranih jutranjih urah. Mesto tega pa se je ponekod v zadnjem času razpasla razvada, da čistijo hodnike že ob zgodnjih večernih urah, ko morajo pasantje, ki niso samo sprehajalci, ampak tudi od naporov dnevnega dela domov se vračajoči meščani, v precejšnjih količinah požirati oblake dvigajočega se prahu. Niso povmes samo razlogi higieni, ampak še marsikaj drugega, kar je takšne važnosti, da bi bilo nujno potrebno, da se gorj navedeni poučijo, kdaj smejo čistiti hodnike. Verjamem, da je temu ali onemu prijetneje v ranih urah noležati v postelji, ko bi moral priti s čiščenjem. Teda več kakor udobnost poedincev, ki jim pa spanje iz srca želimo, so splošne koristi, ki se jim mora poedinec brezpogojno pokoriti. Stvar merodajnih čimfeliev je: da to razvado zatro in iztrebijo. — Davkoplačevalec, meščan mariborski.«

Beg iz bolnišnice. Iz tukajšnje splošne bolnišnice je pobegnil neki Franc H., ki so ga bili zdravniki prejšnji dan operirali. H. se je zatekel na neko dvorišče v Mejski cesti. Spravili so ga spet nazaj v bolnišnico. H. je iz bolnišnice pobegnil v trenutku duševne zmedenosti.

Vlomilec v Puklovo starinarino pred sodniki. Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je moral danes dopoldne zagovarjati 23letni čevljarski pomočnik Franc Danko iz Maribora, ki je, kakor smo svojčas obširno poročali, dne 24. maja t. l. vlomil v Puklovo starinarino v Vetrinjski ulici 5 ter odnesel razne predmete v skupni vrednosti okoli 3000 dinarjev. Razen tega je dne 18. maja vlomil v klet Leopolda Solda v Koroščevi ulici, ob kateri priliki je odnesel več steklenic vina. Dne 15. januarja t. l. pa je iz predsobe nekega stanovanja v Gledališki ulici ukradel dva prta. Danko, ki je že predkaznovan, je bil obsojen na 3 leta robije ter na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 3 let.

Na cesti ga je zadela kap. Na banovinski cesti pri Spodnji Koreni v Slovenskih goricah so našli na cesti mrtvega 48letnega kovaškega mojstra Jakoba Budjo. — Zdravniška preiskava je dognala, da je Budja podlegel srčni kapi, kot posledici uživanja alkohola. Budja je namreč bil na obisku pri nekih sosedih, kjer je ves dan popival, domov grede pa je omahnil in obledel.

Neznanec v spalnici. Ko je služkinja Marija Kapunova, uslužbena pri vpokojenem nadučitelju Franju Kotniku v Čopovi ul. 8, hotela pospravljati spalnico, je opazila v sobi mlajšega moškega, ki je iz omare vzel razne oblike ter jih skušal spraviti v nahrbtnik, v katerem je že imel nabasanih 14 moških srajc. Ko je moški služkinjo opazil, je planil k oknu ter skočil na prosto in pobegnil. Policija išče sedaj neznanega vlomilca.

Radvanjski vlomilec obsojen. Malj kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča je danes dopoldne obsodil 44 letnega vinčarja Cirila Strnišo iz Murščaka na 10 mesecev in 20 dni strogega zapora, ker je dne 6. marca t. l. vlomil v Lobnikovo trgovino v Radvanju ter odnesel razno blago v vrednosti okoli 3000 Din.

Na 17 mesecev strogega zapora je bil danes obsojen 21 letni knjigovez Valentin Medved iz Maribora, ki se je pred malim kazenskim senatom mariborskega sodišča moral zagovarjati radi vlom, ki ga je izvršil dne 30. julija t. l. v stanovanje Herte Severjeve v Dravski ul. 11 in ob kateri priliki je ukradel razne zlatnine v skupni vrednosti 2500 Din.

Putnikove novice

Putnikove novice. Putnikovi avtokarski izleti: Maria Zell od 14. do 15. avgusta Din 200. Kočevje 15. avgusta na glavno skupščino Ciril-Metodove družbe Din 150. Graz od 18.—19. avgusta Din 110. Großglockner Zell am See, Salzburg, St. Wolfgang od 22.—25. avgusta popoln aranžman Din 1000. Dunaj in Maria-Zell od 25. do 29. avgusta Din 260. Pohitite s prijavi. Vse nadaljnje informacije dobite pa pri Putniku Maribor, Celje, Ptui.

Za smek in dalec valja

Pred odhodom v letovišče.

»Srečno se torej vozi, ljuba žena, in spomni se v letovišču tudi večkrat na dom.«

»Bodi brez skrbi, dragec. Spomnila se bom večkrat, zlasti pa tedaj, kadar mi bo pošel drobiž!«

Na poročnem potovanju.

Ona (bogata nevesta): »Kaj bi bilo, ko se z avtomobilom preobrnila in bi se jaz ubila?«

On: »To bi bila sreča v nesreči!«

V gosteh.

— Ali si bil včeraj na čajanki pri gosposdu ravnatelju?

— Da, bil sem.

— No, ali ste se dobro zabavali?

— No, še precej dobro. Že ob devetih smo vsi sedeli okrog mize in pregledovali rodbinski album.

Zadnje telefonične vesti

Ostra angleška nota radi „Moltona“

LONDON, 10. avgusta. Angleška vlada je v zadevi angleškega parnika »Molton«, ki ga je bila zajela Francova kraljarka »Almirante Cervera« pri Santandru, naslovila na Frankovo vlado ostro noto, v kateri zahteva izročitev parnika in izplačilo odškodnine prizadeti pomorski prometni družbi.

Kitajski odredi zavzemajo svoje položaje okoli Peipinga

TIENCIN, 10. avgusta. Vrhovni poveljnik Japonskih čet v severni Kitajski je dobil sporočilo, da je kitajska severna armada izvedla celo vrsto važnih strateških ukrepov. Tri divizije so zavzele svoje položaje severno od Peipinga. Četrta divizija se nahaja na pohodu. Nadaljnja ojačenja se gibljejo vzdolž železniške proge proti Cingtau. Japonski krogi so prepričani, da ni mogoče več preprečiti vojne. Radi tega je japonsko poveljstvo odposlalo močne formacije na teritorij med Peipingom in Šanghajem. Japonci si povsod utrjujejo zavzete pozicije.

O tem in onem

Železna pljuča

26letnemu Frideriku B. Smikenu, sinu čikaškega večkratnega milijonarja, se je zahotelo v svet. Opremljen z vsem potrebnim se je podal na pot okoli sveta. Čvrst in zdrav se je poslovil od svojih staršev, na potu preko Kitajske pa ga je obiskala bolezen, tako da je moral mladi Friderik že v Pekingu iskati prvo zdravniško pomoč. Otrpnile so mu roke in noge, odpovedala so mu pljuča in obstojala je resna nevarnost, da bo v nekaj dneh podlegel. K sreči so imeli v pekinškem zdravstvenem zavodu »Union Memorial College« na razpolago edinstveno napravo iz lesa, s katero so opasali mladega potnika. Je to svojevrstni lesen cilindar, ki tehtja približno 300 kg. in ki ga Kitajci nazivajo »železna pljuča«. V to pripravo položijo ohromelega odnosno otrpnjenega bolnika in stisnejo posamezne dele tako tesno k telesu, da se vobče ne more ganiti. Vsak posamezen ud je tako obremenjen z utežmi, da ga je mogoče premakniti samo s pomočjo posebnih, v to svrhu pripravljenih vzmeti. V manometer, ki je istotako pritrjen v to pripravo, je napeljan električen tok. Bolniku dovajajo s pomočjo tega aparata v pljuča zadostno množino zraka. Ta postopek je za vsakega ohromelega življenske važnosti, ker se pri ohromelosti zmanjša delovanje pljuč na minimum in obstoja malodane pri vsakem slučaju tovrstnega obolenja nevarnost, da se bolnik prej ali slej zaduši.

Na ta način »vkljenega« so prepegljali mladega Friderika iz Šangaja v San Francisco in odtod po železnici v njegov rojstni kraj. Transport takih bolnikov je tem težji in neprestano združen s smrtno nevarnostjo, to pa radi tega, ker mora biti v ta oklep nepretrgano napeljana električna struja in ne smejo ta »železna pljuča« izpustiti, odnosno zamuditi niti enega bolnikovega diha. Vsak zamujen zračni dih bi pomenil neizbežno smrt. Nič ni torej čudnega, da je bilo za ta transport potrebnih kar 25 specialistov, ki so spremljali mladeniča iz Kitajske v njegovo domovino. Bili so to zdravniki, inženjerji, elektriki, bolniški strežniki, specialisti za dieto itd. V Čikagu bodo mladeniča še te dni operirali in bo po mnenju tamkajšnjih zdravnikov mladi Smiken kaj kmalu rešen tega težkega in vendar trenutno prepotrebne železnega oklepa.

Dvojčki — dve telesi.

ena duša

V zadnjih desetletjih posveča znanost veliko pozornost dvojčkom, zlasti odkar so jeli nekateri učenjaki dokazovati, da imajo dvojčki sicer dvojje teles, v resnici pa samo eno dušo. V Londonu proučujejo dvojčke, ki je njuna duševna skupnost taka, da sta oba brata, čeprav precej oddaljena, istočasno zbolela za isto boleznijo. Že prej so učenjaki opazovali, da imajo dvojčki hud glavobol in nevraglivo istočasno, nikoli se pa še ni zgodilo, da bi dobili istočasno izrazito nalezljivo bolezen, vnetje slepiča itd. Med vsemi skrbno opazovanimi primeri je najzanimivejši tisti, ko se je en brat izmed dvojčkov do-

ma zaradi silnega glavobola nenadoma onesvestil. Šele drugi dan so ugotovili, da je istočasno padel njegov brat s konja in se težko pobil na glavi.

Psihijater dr. C r o w d e n iz Guys-Hospitala je pa napravil drug zanimiv poskus. Zaklenil je dva brata dvojčka v ločeni sobi in naročil obema, naj narišeta na pamet zemljevid Anglije. Oba zemljevida sta si bila čudovito podobna in na obeh so bile iste napake. Najbolj čudno je pa bilo, da sta začela oba dvojčka risati zemljevid od iste zemljepisne točke. Čim sta dobila nalogo, je šlo očividno za povsem enotno pojmovanje problema. Nek drug angleški zdravnik trdi, da je pri dvojčkih najbolj presenetljiva podobnost pisave. Opazoval e mnogo dvojčkov in pri vseh je bila pisava tako presenetljivo podobna, da skoraj ni mogoče razločevati rokopisov. Če je rokopis tudi izraz duševnega življenja, si podobnost pisave pri dvojčkih lahko pojasnimo.

Pri drugem poskusu so sestavili vrsto vprašanj, na katera naj bi dvojčka pisмено odgovorila. Seveda so ju ločili in strogo nadzorovali. Odgovori so bili presenetljivi: ne samo nagnjenja in antipatije so se ujemale, temveč so bili enaki tudi nazori pri komentiranju vprašanj, na katera nista dvojčka prej nikoli odgovarjala. Učenjak je ugotovil pri dvojčkih tudi presenetljivo podobnost v odtisih rok in celo prsti in nohti so si bili močno podobni.

Ta opazovanja je potrdil slavn biolog dr. Perkins, ki je pri 50 parih dvojčkov ugotovil enake simetrične in asimetrične ude in dele telesa. Znano je, da pri človeškem telesu desna stran nikoli ne odgovarja levi strani. Vsak človek ima desnico drugačno, kakor levo. Pri dvojčkih so pa ugotovili, da so si njihove desnice čudovito podobne in da so desni deli njihovih teles prav taki kakor levi. Proučevanje duševne podobnosti odnosno istovetnosti dvojčkov je sicer še v povojih, vendar so pa psihijatri že stopili na pot, ki jih utegne privedi do najzanimivejših psiholoških problemov.

1200 km peš, da vidijo kino

V severoavstralskem mestu Darwinu je imel kino oni dan čudne goste. Prav iz notranjosti severne Avstralije je prišlo 15 rebivalcev v Darwin in takoj so obiskali kino. Denarja niso imeli, pač pa so prinesli s seboj koščke zlata in blagajna je zlato seveda rada sprejela. Zamorci so dobili poleg vstopnic še precej denarja za zlato. Za predstavo so se zelo zanimali. Občinstvo je mislilo, da so prišli zamorci v Darwin po opravkih in da so se samo slučajno ustavili v kinu.

Izkazalo pa se je, da so prišli zamorci tako daleč samo zato, ker jih je privabil kino. Doma jim je nekdo pravil o živih slikah na platnu, pa mu niso verjeli. Da bi se na lastne oči prepričali o tem čudežu, so se napotili peš 1200 kilometrov daleč in hodili so več tednov. Tako velika je torej privlačnost kina!

Vsestranska.

On: »Ravnokar si v sanjah vzkliknila: Franjo! — Prosim pojasnila.«

Ona: »Tako? Zdaj pa res ne vem, katera Franja sem imela v mislih.«

Resničen pregovor.

— Da, gospodična, čas je denar. — To je čista resnica. Čim več ima človek časa, tem več denarja zapravi.

Zakaj je bil Miaja premeščen na teruel-ska bojišča

PARIZ, 10. avgusta. Tukajšnji »Journal« navaja v zvezi z odstranitvijo generala Miaje, da je bil general Lister, poveljnik srednjega odseka madriške fronte odstavljen, ker je na lastno pest pričel ofenzivo s četami mednarodne brigade in izgubil v teh bojih okoli 20.000 mož. General Miaja je valenolski vladni na za-

no zahtevo glede pojasnila priznal, da ni imel o ofenzivi nobenega pojma. Posledica je bila, da je bil general Miaja premeščen na teruel-ska bojišča, general Lister pa odstavljen. Začasno poveljstvo madriške fronte je prevzel polkovnik Ortega.

Iz življenja in sveta

Kako je s pariškimi, nemškimi, laškimi hoteli

Madžarske »gejše« — Čistilci čevljev po kavarnah

Sporočno z naraščajočim tujskim prometom se izpopolnjuje tudi naše gostinstvo, ki stremi zlasti v sedanji dobi za tem, da nudi svojim gostom poleg jedi in pijače tudi čim udobnejše prenočišče. Vsakdo, ki potuje, odnosno ki mora potovati, si želi udobnega in vsem željam odgovarjajočega prenočišča. V večjih mestih, letoviščih, so zrasle iz tal nove gostinske postojanke, zgrajene v stilu najmodernejše notranje in zunanje opreme, da pritegnejo in privabijo v svoje podjetje čim več gostov. Število hotelov, zlasti v velikih mestih, stalno narašča in je v Parizu, kar se števila hotelov tiče, nedvomno na prvem mestu. Pariz ima danek okrog 5000 hotelov, v katerih lahko prenoči preko pol milijona ljudi. Veliko medsebojno konkurenco omogoča današnjemu gostu izpolnitev vseh zahtev še tako razvajenega potnika.

Pariški hotel, od najluksuznejšega pa do najprostejšega, ima neke posebne značilnosti, ki ga ločijo od enakih ustanov drugih narodov. Marsikdo si bo mislil: hotelska soba je hotelska soba, pa naj bo ta kjerkoli. Soba je in ostane soba, saj služi povsod enemu in istemu namenu. In vendar ni temu tako!

V nemških hotelih najde gost skoroda na vsaki nočni omarici sv. pismo, vzglavniki in pernice so mehke in velike, medtem ko so v italijanskih alberghih vzglavniki majhni in trdi ter napolnjeni največkrat z navadno ovčjo volno. Neredek pojav je gosta mreža na oknih, ki varuje tujca pred nadležnimi komarji. Znano je, da so n. pr. nizozemske hotelske sobe, kar se obsega tiče, menda najmanjše na vsem svetu. Prednost je samo v tem, da je v razmeroma nizki prenočnini že vračunana obilna južina. V švicarskih hotelih ležijo običajno na nočnih omaricah kar celi kupi razne turistične propagandne literature. V pešantskih hotelih čakajo gosta na hodnikih, ki vežejo več sob dotičnega hotelskega objekta, nalašč za to svrhu nastavljene dame, ki so gostom za vse informacije na razpolago. Moderne madžarske gejše.

Kako pa izgleda francoski hotel? V vseh sobah najdemo še danes pod umivalnikom staromodno ovalno posodo, takozvani »bidet«, ki jo sicer le še red-

ko kje drugje najdemo. Kar je za tujca zlasti v Parizu najzanimivejše, je to, da tam ne razlikujemo sob z eno, dvema ali več posteljami, temveč imajo vse sobe samo eno posteljo. Ta postelja je sicer obsejna in prostorna in služi običajno dvema gostoma za počitek. Sobe, za katere se računajo ne previsoke cene, so navadno zelo ozke in imajo vzdane omare. Najcenejša stanovanja najdemo v Parizu v takozvani latinski četrti na bulvaru Saint Michel in v stranskih ulicah, kjer imamo na razpolago nešteto skromnejših hotelov. V Parizu so povsem opustili navado, postavljati čez noč čevlje pred sobna vrata. Parižani so to nekdanjo udomačeno navado v zadnjih letih popolnoma opustili. Vsak gost, ki ga pot pripelje v Pariz in ki tega ne ve, bo svoje čevlje, ki jih je bil prejšnji večer postavil pred vrata, našel naslednjega dne na istem mestu nedotaknjene. V vsemestu, kakršen je Pariz, ima vsakdo prilike več ko dovolj, da si svoje čevlje lahko osnaži in posvetli. Ta prilika mu je dana na vseh postajah podzemne železnice, kjer prežijo na križiščih številni čistilci čevljev.

V Španiji in Grčiji gredo čistilci čevljev celo od kavarne do kavarne in je dana gostu neredka prilika, da si osnaži čevlje in to celo v času, ko mirno srebrije svojo kavo, in medtem, ko je udobno zleknjen v naslanjač. Običaj, ki bi pri nas dvignil nedvomno odpor vseh ostalih gostov, ki bi ne bili voljni požirati tolikšnega prahu in »duha« raznih mazil.

Kakor vidimo iz navedenih primerov, so navade pri raznih narodih zelo različne in je v mnogih slučajih za tujca marsikaj nenavadno, dočim je domačinu ista stvar povsem razumljiva.

V sedmih letih 21 milijonov sovjet. državljanov več

Po uradnih statističnih podatkih se je število prebivalstva Sovjetske Rusije povečalo v zadnjih sedmih letih od leta 1927 do 1935 za celih 21 milijonov. V krajih premogovne in železarske industrije je znašal prirastek od 20 do 31,2%. V krajih, kjer je sedež strojne industrije, je znašal prirastek prebivalstva 15 do 18,7%. Če

primerjamo rezultate sedanjega ljudskega štetja z onimi pod carskim režimom, vidimo, da je Sovjetska Rusija rešila propada več narodnosti. V 30 letih od leta 1897 do 1926 se je znižalo število Ostjakov od 5805 na 1630, torej za celih 71%. Če bi bil ostal na krmilu carski režim, bi bil ta narodič kmalu sploh izginil. V zadnjih desetih letih se je pa število Ostjakov nekoliko pomnožilo. Na otoku Sahalinu se je število prebivalstva v sovjetskem delu otoka pomnožilo od leta 1926 za 26 promile. V baškirski sovjetski republiki je znašal lani prirastek prebivalstva 37,8 promile.

Med zaročenci.

Ona: »Z veseljem hočem deliti s teboj žalost, skrb in jezo.«

On: »Ali draga! Jaz nisem žalosten. Nimam skrbi, niti jeze.«

Ona: »Le potrpi. To še vse pride, kadar bova poročena.«

Med igralci

»Bogme, naše stanje je vse težje. Celo politiki nam konkurirajo.«

(Iz »Ošišanega ježa«.)

Obrtniki!

Nudite delo? Išete kupca? Potom malih oglasov v »Večerniku« si lahko takoj pomagata, saj je »Večernik« kod edini obsejni slovenski dnevnik v vsem obsejnim ozemlju močno razširjen.

Razno

NAJVEČJO IZBIRO

pečiva, navadnih in desertnih likerjev, bonbonov, čoko lade, keksov, orientalskih specialitet in prvovrstni sladole. Cene nizke - blago I. sveže! Za obilen obisk se priporoča lastnik Bonboniere »Beograd« Ivo Klarič, Maribor, Cefova ul. 1, pri kinu »Union«. 4390

AL. KNEZ, STUDENCI. Kralja-Matjaža 20. javljam naročnikom koles. da nisem več zastopnik tv. Bauerle iz Karlovca ter se blagovolite obrniti v zadevah reklamacij na novega zastopnika: Draksler, Vetrinjska ul. 11. 4386

POSKUSITE TUDI VI zdrav okusen sladki kmečki kruh, pekarna Rakuša, Koroska cesta. 3488

Prodaj

KOLESA

kakor šivalne stroje proda na obroke na račun Din 100.— mesečni obroki po Din 100.— Mehanik Rupert Draksler, Vetrinjska ul. 11. tel. 23-79. 4388

Lokal

ODDAM NOVI LOKAL

na prometnem kraju za vsako manjšo obrt, ugodno tudi za frizerja. Vprašati v trgovini Gnuš-Lekovar, Košaki. 4383

LEPI LOKAL

z veliko izlozbo v sredini mesta, za pisarno ali obrt ta koj oddam. Naslov v upravi »Večernika«. 4379

Sobo išče

IŠČEM PRAZNO SOBO v Studencih. Marica Hanžel, Kalohova 2. 4394

Sobo odda

Geneno OPREMLJENO SOBO takoj ali s 15. oddam, Grajska 2, Mir. 4390

LEPO SOBO s številnim oddam. Strelška 1. 4389

Oddam OPREMLJENO SOBO s 15. avgustom gospodu. Strossmajerjeva 10. 4387

SOBO prazno, veliko, oddam takoj. Aleksandrova c. 7, trgovina Babič. 4381

Stanovanje

DVOJE STANOVANJ in sicer eno z 2 sobama, kuhinjo in pritlikinami, drugo 2 sobi, kuhinja, kopalnica in pri tikline — oddam. Vprašati C. Zupančič, Smoletova 10-1. 4374

SPREJMEM DVA GOSPODA na hrano in stanovanje. Težno, Ptujška c. 58. 4373

Levi

pisarniški prostori

v Gosposki ulici se s 1. septembrom 1937 oddajo v najem. Najemina nizka, bližina do vseh uradov. Naslov pove uprava lista

Sodoma in Gomora

64

»Saj jaz tudi ne verjamem,« je menil Angelik. »Ko mi je vendar Adelgunda sama rekla, da oficirjev ne mara.«

Rovetta di Kadona bi bil Angeliku najraje vrgel nekaj tepcev v glavo, toda uvidevajoč, da bo tega moža še rabil, se je premagal.

»Ali hočete dokazov, gospod Angelik?« je vprašal jezno. »Tudi te vam preskrbim! Jutri zvečer imajo oficirji v svojem kopališču na Starem trgu zabavo, nekako maškerado, ali odhodnico igralcam. Adelgunda bo gotovo tam. Če hočete, vam po kažem, kako se lahko prepričate. Ali hočete?«

»Hm — ali je nevarno?« je vprašal Angelik. »E, kaj bo nevarno! V najslabšem slučaju boste zopet prestali polovico dvoboja.«

To pa še riskiram, je menil Angelik. Za vse slučaje bom pa oblekel kapucinsko kuto.

Domenila sta se vse natančno in Rovetta je bil tako zadovoljen z uspehom tega pogovora, da je premagal svojo skopost in naročil še bokal vina ter ga je po neljubem slučaju pozabil plačati. Tako sta pila in pila, dokler ju krčmar ni postavil pod kap.

XV.

Adelgunda se je pripravljala za maškerado v oficirskem kopališču. Hotela je biti najlepša, hotela je biti kraljica tega večera in si pripravljala dražesten kostum. Skrbelo jo je samo, kako naj se odkriža grofa Panigaja, ki je prišel vsako popoldne k njej na obisk in se pustil od nje

trpinčiti do pozne noči Panigaj je bil ljubosumen in ni pustil Adelgunde nikamor, najmanj pa bi jo bil pustil na maškerado.

Ob navadni popoldanski uri je vstopil grof Panigaj v sobo svoje izvoljenke in se ji bližal z ljubeznivim usmevom. Adelgunda pa na njegov pozdrav ni odgovorila. Nekako plaho se je umaknila pred njim in ga gledala z debelimi očmi.

»Dober dan, dober dan, mia dolce Adelgunda, je popravljaj Panigaj.

»Memento mori,« je odgovorila Adelgunda z drobnim glasom.

E, cosa? Kaj ti ga je?« je prestrašeno vprašal Panigaj in odložil klobuk in rokavice.

»Meni ni nič, moj ljubljani ženin,« je odgovorila Adelgunda, — »toda tebi mora biti nekaj.«

»In naenkrat je skočila k njemu, se oklenila njegovega vratu in z jokajočim glasom rekla:

»Oh, nikar še ne umri, nikar me ne zapusti!«

»Ma, kaj govoriš?« — se je hudoval stari grof, ki sploh ni maral nič slišati o smrti. »Jaz ga ne bom umrl! Pa zakaj bi ga jaz umrla? Ga imam še moliti affari na tega svet.«

»O ti zlata, ti blaga duša!« je ihtela Adelgunda. »Ali jaz se tako bojim, da boš umrl. In danes sem se te kar ustrašila. Ponoči se mi je sanjalo, da si umrl brez testamenta, in da so mi vse vzeli, kar si mi daroval. In zdaj, ko si vstopil v sobo, sem na prvi pogled videla, kako ti ušesa proč stoje. In komur ušesa enkrat proč stoje, ta umrje v osmih dneh. Ah, nikar ne umri, pa če že umreš, vsaj ne brez testamenta.«

»Ma, jaz ga ne bom umrla,« se je ljutil grof. »Jaz ga nečem in ga nečem!«

Izvil se je Adelgundi iz rok in začel je zno korakati po sobi.

(Dalje.)